
'WIE ZOEKT DIE VINDT'

Bellinda Staelens

voor alle directies en personeelsleden

Het 'brugfigurenproject' in Gent, een inspiratiebron uit het basisonderwijs voor het secundair onderwijs

Als je hoofd en je huis vol zorgen en problemen zitten, dan kom je er als ouder soms niet toe om te voldoen aan de verwachtingen van de school. Angst en schaamte, onwetendheid en onmacht zijn reële drempels die (kansarme) ouders ervan kunnen weerhouden om te investeren in contactname en betrokkenheid bij het schoolgebeuren. Directie en leerkrachten ervaren dit vaak als desinteresse en laksheid. Niets is minder waar. Verschil in leefwerelden veroorzaakt aan beide kanten een onterechte of onjuiste interpretatie van bepaalde signalen.

Hoe kan deze kloof overbrugd worden? Een eerste voorwaarde zal zijn dat het gehele schoolteam probeert om alle ouders bij het schoolgebeuren te betrekken, en de openheid vertoont om niet alleen de ouders maar ook het ganse schoolgebeuren rond contacten met ouders in vraag te stellen. Dit is niet zo evident. De toenemende verwachtingen t.a.v. het onderwijs en de continue zorg om hieraan te voldoen kunnen er soms toe leiden dat schoolteams extra inspanningen als zeer belastend ervaren. Het kan dan ook zeer faciliterend werken om binnen de school iemand te hebben die de alertheid ten aanzien van minder zichtbare ouders voortdurend aanscherpt en die het intensifiëren van de zorg daadwerkelijk mee ondersteunt.

In talloze Gentse basisscholen kent men deze taak reeds 11 jaar toe aan een 'brugfiguur'. Het katholieke net stelt er 15 brugfiguren te werk, het stedelijke, gemeenschaps- en vrij niet-confessioneel onderwijs tellen samen ongeveer 20 brugfiguren. De financiering gebeurt vanuit het Stedenfonds, en enkel scholen met een voldoende hoog GOK-percentages komen hiervoor in aanmerking. **Carlos Haerens**, huidig directeur van het diocesane onderwijsbureau, was van bij de aanvang beleidsmatig betrokken bij het opstarten en opvolgen van dit netoverstijgende project. In die zin voerde hij alle onderhandelingen met het onderwijs van de Stad Gent om de projectgelden via het Stedenfonds rechtstreeks aan de schoolbesturen te bezorgen. Aldus konden de directies van de scholen zelf hun personeel aanstellen voor dit project. Intussen werd ook bekomen dat het initiatief kan verder lopen van 1 september 2008 tot en met 31 augustus 2012, en kadert binnen het decreet van het flankerende onderwijsbeleid voor de 13 centrumsteden, waarvan Gent er één is. Vanaf 1 januari 2008 wordt 1 pool voor brugfiguren werkend in het katholiek basisonderwijs gevormd.

Brugfiguren willen de drempels wegnemen die ervoor zorgen dat communicatie en samenwerking tussen ouders en school bemoeilijkt worden. Het creëren van vertrouwen en veiligheid voor ouders binnen de schoolmuren is hierbij een belangrijke doelstelling. Ouders moeten zich welkom voelen in de school. In samenspraak met het schoolteam worden de schriftelijke communicatie en de bestaande activiteiten

'hertaald'. Daarnaast worden nieuwe laagdrempelige activiteiten opgezet, die gericht zijn op een positieve communicatie met individuen en groepen ouders. In dit alles is tijd nemen - samen met persoonlijke contacten, gesprekken en uitnodigingen - van onschatbare waarde. Door het toenemen van de contacten tussen ouders en school, leren de leerkrachten de leefwereld van de gezinnen beter kennen en begrijpen, wat hen toelaat om hun interacties met ouders meer te laten aansluiten op beider behoeften. Ook hier telt het gegeven: onbekend maakt onbemind.

In de diocesane werkgroep 'A&O' kwam Semiha Tutkal, die brugfiguur is voor 'De mozaïek' vertellen over haar concrete taakinvulling. Een boeiend getuigenis waaruit we enkele ideeën weergeven die beknopt omschrijven wat brugfiguren concreet proberen te doen:

I. Contacten verbeteren tussen ouders en school:

Ouders verwelkomen aan de schoolpoort

Huisbezoeken afleggen

Hulp bieden bij schoolgebonden vragen

Ondersteunende gesprekken met kinderen voeren

Huistaakbegeleiding (2 keer in de week)

Ondersteunen van zorgteams op aanvraag

Opvolgen van afwezigheden

II. Op klasniveau

Organiseren van info-momenten rond klaswerking, inhoudelijke leeraspecten, kansen om het klaslokaal te zien, de kinderen bezig te zien, kennis te maken met de leerkracht, uitleg over de agenda en het rapport, het bespreken van regels en afspraken, wat de verwachtingen kunnen zijn van de leerkracht.....

Ouders laten ondersteunen bij diverse klasactiviteiten zoals komen voorlezen, iets komen klaarmaken met de kinderen, meegaan op uitstappen, enz.....

III. Samenwerking tussen school en buurt verbeteren

Individuele hulp bieden: begeleiden naar externe hulpverleners, met doorverwijzing naar logopedist, met doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs.

Verzamelen en verspreiden van voedselpakketten (worden zo discreet mogelijk uitgedeeld!), organiseren van kledinghulp, ondersteunen bij schoolgebonden, juridische en medische vragen, begeleiden naar organisaties en verenigingen die instaan voor naschoolse activiteiten, ouders sensibiliseren voor een leerpunt-taalaanbod, organiseren van het voorleesproject, in samenwerking met de Arteveldehogeschool, meewerken aan muzische projecten met de kunstacademie, organiseren van OETC lessen ('onderwijs in eigen taal en cultuur').

Wie meer wil lezen over dit initiatief : Beroepsprofiel 'Brugfiguur in het basisonderwijs'
Te downloaden op www.hiva.be/recentepublicaties.

Wie materialen zoekt voor gesprekken met ouders en groepsbijeenkomsten : Er is de bibliotheeklijst 'Brugfiguren katholiek onderwijs', en verscheidene educatieve methodieken kunnen ontleend worden (zelf ophalen en terugbrengen) na contactname met de verantwoordelijke: **Diane Lefere**, Pedic, Coupure Rechts 314, 9000 Gent (09/269.14.84 of diane.lefere@vsko.be). **Zie ook WZDV december 2007.**